

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2486/21-A

Název	Základní škola, Praha 4, Plamínkové 2
Sídlo	Plamínkové 2, 140 00 Praha 4 - Nusle
E-mail	info@zslaminkove.cz
IČ	60435640
Identifikátor	600037355
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ivan Tuček
Zřizovatel	Městská část Praha 4
Místo inspekční činnosti	Plamínkové 2, 140 00 Praha 4 - Nusle
Termín inspekční činnosti	10. 11. 2021 – 12. 11. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace Základní škola, Praha 4, Plamínkové 2 (dále „škola“) poskytuje vzdělání v základní škole a školské služby ve školní družině a školní jídelně.

Vzdělávání v základní škole (dále „ZŠ“) je realizováno podle dvou školních vzdělávacích programů, z nichž jeden je zaměřen na výuku tělesné výchovy od 5. ročníku se specializací na kolektivní míčové sporty. V souladu se zaměřením školy je účelně využita disponibilní časová dotace pro výuku tělesné a sportovní výchovy. Cílem vzdělávání je, aby žáci získali kromě nezbytných vědomostí i potřebné schopnosti a dovednosti, které jsou důležité pro jejich další život a vzdělávání. Na dopolední vyučování vhodně navazuje činnost školní družiny.

V 10 třídách základní školy se vzdělává celkem 231 žáků. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole (540) je naplněn ze 42 %. Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2014 zůstává počet žáků přibližně stejný. Výrazný podíl z celkového počtu žáků tvoří žáci s odlišným mateřským jazykem a se speciálními vzdělávacími potřebami (29%). Nabídku zájmového vzdělávání realizovaného ve třech odděleních školní družiny využívá 70 žáků.

V rámci pražského regionu se jedná o malou školu, její výhodou je dobrá dopravní dostupnost i poloha v blízkosti metra.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) využívá při vedení školy své dlouholeté řídicí zkušenosti. V koncepci rozvoje školy preferuje tradiční zaměření školy. Vytváří příznivé pracovní prostředí a klade důraz na otevřenou komunikaci se všemi aktéry vzdělávání. V dlouhodobém plánování se však neobjevují cíle, které by vedly k odstranění některých nedostatků konstatovaných při předchozí inspekční činnosti. Z inspekční činnosti vyplynula přetrvávající nízká diferenciací výuky s ohledem na vzdělávací potřeby a možnosti žáků a chybějící práce se závěry vyučovacích hodin.

Část řídicích kompetencí delegoval ředitel na svoji zástupkyni, která je současně i výchovnou poradkyní. Metodická sdružení a předmětové komise se zabývají naplňováním školních vzdělávacích programů a činnostmi spíše organizačního charakteru, chybí ale prokazatelná metodická spolupráce zejména v oblasti užívání aktivizačních metod forem výuky. Hospitační činnost vedení školy probíhá pravidelně, zejména u nově nastupujících učitelů a v prvních ročnících. V době distanční výuky byly hojně využívány tzv. hospitační vstupy. Přestože vedení školy identifikuje silné a slabé stránky kvality práce vyučujících, nejsou v některých případech poskytována metodická doporučení důsledně kontrolována a není vyžadováno zlepšení stavu. To potvrzují i nedostatky zjištěné inspekčním týmem v průběhu inspekční činnosti, například problematická struktura vyučovacích hodin, menší pestrost forem a metod výuky, výkyvy v hodnocení žáků některými vyučujícími.

Ředitel projednává s pedagogickou radou záležitosti ohledně výchovně vzdělávacího procesu, k jednotlivým zjištěním týkajícím se kvality výuky jsou pravidelně přijímána potřebná opatření, není však vždy vyhodnocována jejich účinnost.

Personální podmínky umožňují realizaci vzdělávacích programů. Vzdělávání zajišťuje 18 učitelů, 2 asistentky pedagoga a 3 vychovatelky. Podmínky odborné kvalifikace nespĺňuje 5 pedagogů. Nově příchozím a začínajícím učitelům poskytují metodickou i organizační pomoc uvádějící pedagogové.

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vychází zejména z potřeb školy. Z inspekčního zjištění ale vyplývá, že další vzdělávání není v dostatečné míře zaměřeno na aktivizační metody a formy výuky.

Ředitel vytváří dobré podmínky pro rozvoj partnerských vztahů s organizacemi, které podporují zaměření školy v oblasti tělesné a sportovní výchovy (Sokol Vyšehrad, Slavoj

Vyšehrad), jejichž trenéři a instruktoři se zapojují jak do výuky v rámci disponibilních hodin sportovní výchovy, tak i ve vedení sportovních aktivit v době mimoškolní. Platformu pro participaci zákonných zástupců žáků na chodu školy představuje školská rada a spolek rodičů. Spolek rodičů se rovněž finančně podílí na zkvalitnění činnosti školy, např. kompletním zajištěním sportovních kurzů, nebo vytvořením programu podpory pro sociálně slabší žáky. Škola udržuje konstruktivní vztahy se zřizovatelem. Finanční prostředky z projektu zřizovatele „Žijeme společně na čtyřce“ přispívají k podpoře vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem (výuka českého jazyka, nákup pomůcek). Dlouhodobě škola účinně spolupracuje s institucemi v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

Finanční a materiální podmínky školy umožňují realizovat vzdělávání podle příslušných ŠVP. Více zdroje financování se pozitivně odráží v materiálním vybavení, které je průběžně doplňováno a obnovováno také s ohledem na zajištění distanční výuky. Učebna informatiky ale není vybavena dostatečným počtem počítačů pro samostatnou práci všech žáků třídy. Škola disponuje dostatečným množstvím kmenových a odborných učeben. Dvě nadstandardně vybavené tělocvičny, rozsáhlý sportovní areál s hřištěm a možností využití dopravního hřiště vytvářejí velmi dobré sportovní podmínky pro žáky školy nejen v době výuky, ale jsou intenzivně využívány i pro mimoškolní činnost. Moderně vybavená zrekonstruovaná školní kuchyně i zázemí školní jídelny a nabídka pokrmů umožňuje dětem i žákům kvalitní stravování s ohledem na zdravý životní styl.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve struktuře a efektivitě průběhu vzdělávání na prvním i druhém stupni se vyskytovaly výrazné kvalitativní rozdíly. Hospitované vyučovací hodiny probíhaly převážně v pozitivní a přátelské pracovní atmosféře, vykazovaly však rozdílnou úroveň závislou na zkušenosti a erudici jednotlivých pedagogů. Část vzdělávání měla velmi dobrou úroveň, v části hodin ale byly zaznamenány didaktické a metodické nedostatky.

V části hospitovaných hodin dbali učitelé na srozumitelné seznámení s cílem a průběhem hodiny, průběžně žáky motivovali a hodnotili. Zvolené metody a formy převážně odpovídaly charakteru probíraného učiva, stanovenému cíli, věku žáků a jejich schopnostem. Ve výuce bylo zastoupené jejich účelné střídání, které významně přispívalo k udržení pozornosti žáků a ke zvýšení jejich zájmu o probírané učivo. V hospitovaných hodinách vyučující kombinovali frontální výuku s řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků, v některých případech uplatňovali kooperaci při skupinové práci i práci ve dvojicích. Dynamické střídání činností a zařazování aktivizujících metod udržovalo pozornost a zájem většiny žáků. Vyučující vesměs kladli důraz na procvičování a upevňování učiva, účelně a citlivě pracovali s chybou. V některých hodinách byli žáci cíleně vedeni k odvozování nových poznatků, logickému a kritickému myšlení, samostatnosti při řešení zadaných úkolů i práci s různými zdroji informací, byli povzbuzováni k formulaci hypotéz. Žáci v hodinách prokazovali dobrou úroveň zvládnutí probíraného učiva. Názornost výuky zvyšovalo smysluplné využití vhodných pomůcek, v menší míře pak využitím didaktické techniky. V části sledovaných hodin učitelé respektovali individuální možnosti žáků, v případě obtíží jim nabízeli účinnou podporu, povzbuzovali je a respektovali jejich individuální tempo. Vyučující převážně využívali ocenění dílčích pokroků žáků formou pochvaly a povzbuzení. Vedli žáky k jednoduché sebereflexi a vzájemnému hodnocení. V některých navštívených vyučovacích hodinách byly vhodně zařazeny psychohygienické přestávky a další pohybové aktivity.

V části sledované výuky byla efektivita vzdělávání nižší. Převládala frontální výuka založená na dominantním postavení učitele, nebyly uplatněny kooperativní prvky, které by

vhodně podporovaly schopnost žáků komunikovat a spolupracovat. Práce žáků s didaktickou technikou byla ojedinělá. K lepšímu pochopení probíraného učiva scházelo propojení probíraných témat s reálným životem a zařazení mezipředmětových vztahů. Kvalitu vzdělávacího procesu, především u nekvalifikovaných učitelů a pedagogů s krátkou pedagogickou praxí, snižovaly některé dílčí metodické a didaktické nedostatky, např. předimenzované množství rozšiřujícího učiva, nerovnoměrné zapojení žáků do výuky, nízká míra aktivizujících metod, scházející kooperace nebo využití stávajících znalostí žáků. Žáci měli malý prostor pro vlastní řešení problémů, rozvoj komunikativních dovedností, prosociálních schopností a práci s různými zdroji informací. Nepřiměřená délka některých činností a nedostatečné zohledňování psychohygienických zásad se projevily nižší dynamikou výuky a poklesem zájmu některých žáků o probírané učivo. V menší části výuky nedůsledný přístup učitele neumožňoval korekci dodržování vzájemných pravidel v chování žáků. V oblasti komunikace v anglickém jazyce nebylo vyváženě zastoupeno procvičování receptivních a produktivních dovedností, žáci byli v minimální míře vedeni k procvičování aktivních řečových dovedností. Jen výjimečně byly zařazeny konverzační aktivity nebo poslech. Výuka informatiky byla nepříznivě ovlivněna nedostatečným množstvím počítačů, což neumožňovalo samostatnou práci každého žáka. Diferenciace a individualizace práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo žáky s odlišným mateřským jazykem byla v hospitovaných hodinách zaznamenána pouze ojediněle. Rovněž chybělo zadání gradovaných úloh s ohledem na odlišné vzdělávací předpoklady žáků a jejich pracovní tempo.

Společným nedostatkem velké části sledovaných hodin bylo nevyužívání didaktického závěru vyučovacích hodin, kdy scházelo shrnutí a zpětná vazba o splnění stanoveného vzdělávacího cíle. Učitelé tak v dostatečné míře nevedou žáky k objektivnímu posouzení kvality vlastního výkonu ani k hodnocení svých vrstevníků podle předem daných kritérií, které by podpořilo jejich schopnost sebereflexe.

Zájmové vzdělávání ve školní družině vhodně navazuje na základní vzdělávání. Zařazované aktivity (odpočinkové činnosti, rekreační či zájmové činnosti, příprava na vyučování) reagují na potřeby a zájem účastníků. Řízené i spontánní činnosti a relaxace jsou přiměřeně časově rozvrženy. Školní družina využívá pro svou činnost vlastní prostory, které svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám žáků mladšího školního věku. Vhodným dispozičním řešením a uspořádáním nábytku prostory podporují vzájemnou komunikaci mezi žáky, umožňují realizaci výtvarných i hudebně zaměřených aktivit, případně přípravu na vyučování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V období distančního vzdělávání v souvislosti s pandemií nemoci covid-19 škola zajistila, aby vzdělávací výsledky žáků v rámci možností naplňovaly očekávané výstupy školních vzdělávacích programů. Do distančního vzdělávání se podařilo zapojit všechny žáky školy, v případě potřeby byla žákům poskytnuta pomoc ve formě zapůjčení notebooků.

Škola používá běžné interní nástroje k zjišťování dosažené úrovně znalostí a dovedností žáků. Škola nevyužívá slovní hodnocení, přestože by vzhledem k vysokému počtu žáků s odlišným mateřským jazykem s různou mírou znalostí českého jazyka však lépe vypovídalo o úrovni dosažených výstupů. Ze záznamů z pedagogických rad a pozorování inspekčního týmu vyplývá, že skupinové výsledky a vzdělávací pokrok jednotlivých žáků učitelé průběžně sledují a vyhodnocují, avšak získané informace vždy nevyužívají pro efektivní řízení výuky na základě individuálních potřeb žáků. Z analýzy celkových výsledků vzdělávání žáků na vysvědčeních i v externím komerčním testování ředitelem školy

vyplývají opatření k odstranění zjištěných výkyvů, nejsou však vždy důsledně vyžadována a kontrolována. Ve sledovaném období s vysokou mírou distanční výuky bylo vhodně uplatňováno motivující hodnocení, výchovná opatření byla uplatňována s nižší četností. Škola si dlouhodobě ověřuje plnění školních výstupů vlastními srovnávacími testy, nezaznamenala výrazný pokles znalostí a dovedností žáků v důsledku distančního vzdělávání. I přesto škola zajišťuje pravidelné doučování pro třetinu žáků. Efektivně probíhá i nepovinná výuka českého jazyka pro část žáků s odlišným mateřským jazykem s nízkou úrovní znalostí češtiny.

Ke zvládnutí nároků školní docházky a k utváření pozitivních sociálních vazeb napomáhá adaptační proces žáků 1. a 6. ročníků i rozšiřující vzdělávací aktivity, např. preventivní programy, rozmanité školní akce a mimoškolní aktivity. Snazší začlenění žáků prvních tříd do výchovně vzdělávacího procesu podporuje spolupráce s mateřskými školami.

Škola průběžně identifikuje individuální potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, odlišným mateřským jazykem i žáky ohrožené školním neúspěchem a poskytuje jim podporu formou prvotní pedagogické diagnostiky a pedagogickou intervencí. Na základě doporučení školských poradenských zařízení realizuje škola i některá další podpůrná opatření, pedagogové např. sestavují a vyhodnocují několika žákům individuální vzdělávací plány, speciální pedagožka realizuje předmět speciálně pedagogické péče, určení žáci jsou podporováni asistenty pedagoga. V hospitovaných hodinách podporovali asistenti pedagoga nejen určené žáky, ale i další žáky, kteří podporu potřebovali. Práce poradenského týmu tak vytváří příznivé předpoklady pro inkluzi žáků s potřebou podpůrných opatření, jednak na úrovni systémových opatření (pedagogická intervence, doučování českého jazyka pro cizince) nebo standardních pedagogických postupů (individuální konzultace a doučování).

Preventivní program školy zahrnuje strategii prevence a řešení sociálně patologických jevů. Do velké části preventivních programů jsou zapojeni i externí odborníci. Problematiku prevence sociálně patologických jevů doplňuje vzdělávací obsah některých předmětů a také společné sportovní kurzy všech tříd druhého stupně, které přispívají k rozvoji příznivého klimatu mezi žáky. Přestože nastavené mechanismy a prostředí školy s menším počtem tříd přispívají k včasnému zachycení zárodků různých forem rizikového chování, účinnost prevence by vhodně doplnily pravidelně zařazované třídnické hodiny.

Závěry

Vývoj školy

Škola se nadále profiluje rozšířenou výukou tělesné a sportovní výchovy se zaměřením na kolektivní míčové hry. Ředitel vytváří dobré podmínky pro rozvoj partnerských vztahů se všemi partnery a organizacemi.

Silné stránky

- kvalitní materiální zázemí pro naplňování sportovního zaměření školy,
- přínosná spolupráce se sociálními partnery podporující profilaci školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nižší míra využívání závěrů z vlastní hospitační činnosti k pedagogickému a metodickému vedení učitelů se projevuje v rozdílné kvalitě výuky,

- menší pestrost forem a metod výuky v některých vyučovacích hodinách,
- menší míra zařazování rozvoje aktivních i receptivních řečových dovedností, zejména ve výuce cizích jazyků,
- nižší míra diferenciaci výuky s ohledem na odlišnost vzdělávacích předpokladů žáků a rozdílné tempo jejich práce,
- menší zapojení žáků do vzájemného hodnocení žáků a sebereflexe.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- poskytovat efektivní metodickou podporu pedagogům a tím přispívat k rozvoji jejich pedagogických dovedností,
- upravit další vzdělávání pedagogických pracovníků v souladu se zjištěními z hospitační činnosti, zaměřit vzdělávací akce na aktivizační metody a formy ve výuce, podporovat vzájemné hospitace učitelů,
- cíleně podporovat aktivizaci a motivaci žáků ve výuce uplatněním kooperativních forem práce a zapojením žáků do vzájemného hodnocení a sebereflexe,
- v rámci hospitační činnosti zaměřit pozornost na využití vhodných organizačních forem a metod a aktivizujících činností, které budou přispívat k větší účasti žáků na vzdělávacím procesu, sdílet závěry z hospitační činnosti s pedagogy na různých úrovních,
- ve vyšší míře uplatňovat diferenciaci a individualizaci ve výuce s ohledem na speciální vzdělávací potřeby žáků a na jejich rozdílné studijní předpoklady,
- ve výuce cizích jazyků častěji zařazovat komunikaci žáků v cílovém jazyce.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola, Praha 4, Plamínkové 2 č. j. 16Z-33 2005 z 30. 3. 2005 vydaná usnesením Zastupitelstva Městské části Praha 4 s účinností od 1. 7. 2005
2. Rozhodnutí MŠMT, č. j. 22845/2014-3, ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 16. 7. 2014, s účinností od 1. 9. 2014
3. Jmenování ředitele školy č. 11R-426/2018 ze dne 31. 5. 2018
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, platný k termínu inspekční činnosti
5. Školní řád základní školy platný od 1. 9. 2020
6. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2020
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní škola, Praha 4, Plamínkové 2 „*Míříme vysoko*“, verze 6 a „*Míříme vysoko – sport*“, verze 6 platný v době inspekční činnosti
8. Školní vzdělávací program Základní škola, Praha 4, Plamínkové 2 školní družina „*Míříme vysoko*“
9. Minimální preventivní program
10. Výběr z personální dokumentace pedagogických pracovníků vedené k termínu inspekční činnosti
11. Evidence žáků vedená ve školním roce 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
12. Kniha úrazů vedená k termínu inspekční činnosti

13. Výběr z třídních knih vedených ve školním letech 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
14. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školním letech 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
15. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
16. Hospitační záznamy vedení školy ve školním roce 2020/2021 k termínu inspekční činnosti
17. Dokumentace školního poradenského pracoviště, včetně dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, za školní roky 2020/2021 a 2021/2022 vedená k termínu inspekční činnosti
18. Výroční zprávy za školní rok 2019/2020 a 2020/2021
19. Účetní závěrka za rok 2020, účetní podklady za rok 2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Jana Máchalová,
školní inspektorka, vedoucí inspekčního
týmu

J. Máchalová v. r.

Mgr. Vladimíra Melicharová,
školní inspektorka

V. Melicharová v. r.

Mgr. Jana Jakabovičová,
školní inspektorka

Jana Jakabovičová v. r.

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

Jiří Wagner v. r.

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

Ivana Černá v. r.

Mgr. Veronika Němcová, přizvaná osoba

V. Němcová v. r.

V Praze 15. 12. 2021

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Ivan Tuček,
ředitel školy

Ivan Tuček v. r.

V Praze 15. 12. 2021